

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

V. De Fide, Spe, & Charitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Parabola, de Fide, Spe, Charitate. 785

vix manus diripientium effugerant, circa cor & vitales illas partes atrin-
gens, hos saltem dimitti sibi precatur, nec auditur. Et ipsos enim sui illi
non custodes, sed latrones, diripere conantur: ut vel nuditatem suam non
ferens, de hoc mundo fugiat, vel inter eos in frigore malitiæ eorum moria-
tur: fingentes tamen nonnunquam se misereri, vestem de simulatione vir-
tutum, & dissimulatione vitiorum, manu hypocrisis utrinque contextam
vendere illi conantur. Quam illa detestans & abominans, non suscipit, non
recognoscit: Novit illam sapientiæ manibus contextam, tinctam & sacra-
tam Agni sanguine, à sponso sibi derelictam, à filiis sublatam: Aliam nescit,
sed abjicit & respuit. Ideo abjicitur, respuitur, conspuitur, & omnibus op-
probrio habetur.

Hæc sunt nostra, hæc sunt Ecclesiæ periculosa tempora: in quibus
in pace facta est amaritudo ejus amarissima ^f. Sed tria vix abierunt: adhuc re-
stat unum vix, scilicet Angelus Satiæ, in Angelum lucis se transfiguraturus,
sessurus in templo Dei, & ostensurus se tanquam sit Deus ^f. Qui jam my-
steria iniquitatis operatur, prænunciis ejus jam undique Ecclesiæ suggillan-
tibus: *Ecce hic, & ecce illic* ^u. Sed o sponsa Christi noli credere, noli exire:
sed sustine sponsum tuum, qui te non despicit, nec obliviscitur in tribulatio-
ne: sed quarta vigilia veniet ^x ad te ambulans super mare. Et veni Domi-
ne, veni ad liberandam eam Domine Deus virtutum: qui vivis & regnas
per omnia sæcula sæculorum. Amen.

¶ Esai. 38.

¶ 1. Cor. 11.
*Ultima perse-
quentio Eccl. ab
Antichristo.*
¶ 2. Theff. 2.
¶ Matt. 24.

ALIA PARABOLA;

De Fide, Spe, & Charitate.

REx nobilis potens tres habuit filias, Fidem, Spem, & Charitatem, his
delegavit civitatem eximiam, humanam Animam. In qua cum tres sint
arces, Rationabilitas, Concupiscibilitas, Irascibilitas; unicuique suam con-
tradidit: Fidei primam, Spei secundam, Charitati tertiam. Rationabilitati
præficitur Fides, quia fides non habet meritum, ubi humana ratio præbet
experimentum [†]. Concupiscibilitati Spes, quia concupiscere nos non licet
quæ videmus, sed quæ speramus: & spes quæ videtur, non est spes. Irasci-
bilitati Caritas, fervor scilicet fervori: ut fervor virtutis fervori naturæ
dominetur: imò fervor naturalis attollat se in fervorem virtutis. Ingressæ
illa unaquæque pro posse suo domum suam ornat & procurat. Custodem
ergo domus suæ in Rationabilitate Fides ponit Prudentiam, ut suum jus in
ea sibi conservet, & rationem sub legibus fidei & intra terminos à fide po-
sitos cohibeat. Ut autem fiducialiter in domo ageret, addidit & Obedien-
tiam. Ut obedientia processum operis, & tolerantiam haberet laboris,
subdidit & Patientiam. Ut autem etiam inferiorem actuum vel sensuum
familiam regere bene posset & dispensare, ipsam ei Dispensationem sasse-
cit. Ut

*Tres filie Regis;
Fides, Spes,
Charitas.*

† S. Greg. Ho.
26. in Evang.
*His commissa u-
na civitas, A-
nima hum. in
qua tres arces.
Singulis singula
ad custodiam
tradite.
Fides quos cu-
stodes adhibeat.*

a I. Cor. 14. 2

cit. Ut secundum Apostolum * honestè & secundum ordinem omnia fierent, addidit & Ordinem. Ne maledictio intraret domum (Maledicta omnis domus indisciplinata) custodem in porta posuit disciplinam.

Item Spes ;

Spes autem in Concupiscibilitate domui suæ Sobrietatem præfecit, ut jus suum in ea sibi conservaret, & principales eius sibi semper servire compelleret. Ut autem inferiorem voluntatum & voluptatum familiam discretè regere sufficeret, ipsa ei subdidit Discretionem. Cui etiam contra concupiscentiam carnis addidit Continentiam; contra concupiscentiam oculorum Constantiam, contra ambitionem sæculi Humilitatem. Et ne egestas intraret domum (*ubi enim multa verba sunt, sicut dicit Salomon b, ibi multa egestas*) silentium custodem posuit in limine.

b Prov. 14. c

Item Charitas.

At Charitas suam domum ad austrum & meridiem positam, amica sibi Pietati commisit; jusque suum omne ei tradidit, subdens ei ad obsequium primum Munditiam corporis, deinde congruas exercitationes, videlicet lectiones, meditationes, orationes, & spirituales affectiones. Et ne ingressa domum miseria conturbaret, Beatitudinem filiorum Dei, qui in septimo gradu, id est in perfectione beatitudinis positi in domo charitatis ludunt & jucundantur, *beati pacifici*, ipsam Pacem custodem in porta constituit. Sic ordinatis domibus suis totius civitatis quasi præpositum quendam œconomum posuerunt Liberum arbitrium.

Inimicus homo
civitatem in-
vadit occupans
primo domum
Fidei

Quo peracto, redeunt in domum patris puellæ regiae. Inimicus homo superveniens, ordinem & gloriam civitatis videns & invidens machinatur insidias, & ingredi cupiens corruptis duobus de præcipuis civibus Discretionem & Dispensationem, universæ malitiæ suæ exercitum introduxit per portas Rationabilitatis & Concupiscibilitatis. Præpositus civitatis Liberum arbitrium, qui totius civitatis dimissus erat custos & arbiter (paterfamilias quippe peregrè proficiscens dedit servis suis potestatem cuiusque operis) ligatur vinculis ferreis, & in carcerem mittitur. Præcipitatis de arce rationabilitatis custodibus suis, mox contra Fidem Blasphemia inducitur. Cum qua irruentes contradictiones, commotiones & confusiones, cæteraque hujusmodi turba, cunctaque sibi diripientes, sibi que quicquid libeat vendicantes, in rationabilitate nihil rationis reliquerunt; & janitorem perempto scilicet disciplina, omnibus intrandi & exeundi copiam præbuerunt.

Deinde Spei.

Porro in domum Spei, (concupiscibilitatem scilicet) ingressa, & omnia sibi vendicans domina Luxuria, totam eam de superioribus dejectam ad ima devolvit, & concupiscentiæ carnis Continentiam, concupiscentiæ oculorum Constantiam, ambitioni sæculi Humilitatem conculcandam tradidit & illudendam. Et perempto Silentio janitorem, omnibus & intrantibus & exeuntibus fecit portam patere. Sobrietatem verò & socias sobrietatis virtutes aut occidit, aut incarceravit, aut in exilium destinavit. Ex-
inde

Parabola de Fide, Spe & Charitate. 787

inde ad superiorem civitatis arcem conicenditur, & Pace janitore & custode summæ beatitudinis perempto, Miseria ingreditur. Mox enim domina Superbia ascendens in arcem (*superbia enim eorum qui te oderunt, ascendit semper*) Pietatem de ea impiè deturbavit, totamque illam Pietatis & pacis familiam morte vel exilio damnavit. Jam quicumque vult sanctuarium Dei ingreditur: quæcunque sancta in eo, quæcunque hætenus filiis Levi tantum accessibilia erant & visibilia, jam profanata, jam direpta ab inimicis in Babylonem transferuntur, & de vasis Templi concubinis Regis Babylonii propinatur. Sic capta est & confusa tota Civitas. Secundum gloriam eius facta est ignominia eius.

Confusis omnibus ad dominam tristis nuncius venit perditæ civitatis. Conturbatæ illæ, pedibus Patris provolvuntur auxilium deprecantes. Causante illo, & custodis Liberi arbitrii arguente negligentiam: quid, inquit, ô Pater, Liberum arbitrium potest sine adjutrice gratia? Et ego, inquit, dabo gratiam, sed præmittendus est Timor. Ipse enim præbit ante illam parare vias eius. Egressus Timor à facie Domini venit ad civitatem, baculum habens disciplinæ in manu eius. Invenitque portam difficultatis obseratam & obfirmatam vestibus malæ consuetudinis. Janitor procax & improbus Carnis lascivia in portis aderat, qui Timori satis infestus, opprobriis & convitiis eum fatigabat. At ille facto impetu fiduciæ, frangens vectes malæ consuetudinis, portas diruens difficultatis, miserum illum corripit, & baculo eum disciplinæ quem tenebat, usque ad mortem perurget. Statimque signum advenientis gratiæ super portas elevans, totam civitatem vertit in timorem. Post quem gratia ingreditur civitatem, secum totum illum Virtutum cælestium exercitum adducens. Mox pars inimica disparuit, virtutes vero ad nota præsidia recurrunt. Procedentes illico, & seipsas deceptas fuisse accusantes Discretio & dispensatio, veniam precantur: prodit de vinculis & ad occursum dominæ Gratia festinat Arbitrium, sub regno gratiæ nunc tandem se sperans fore liberum. Fercula preparantur Filiabus Regis domus suæ, & mensæ ponuntur congruæ. In mensa quippe Fidei panis ponitur doloris, & aqua angustia, & cætera poenitentia fercula. In mensa Spei panis confortans, & oleum exhilarans faciem, & cætera consolationis fercula. In mensa Charitatis panis vitæ, vinumque lætificans, & omnes delicia paradisi. Jam ingrediuntur & epulantur, & custodiunt civitatem. Sed nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit eam.

Demum charitatu.

Psal. 73. d

Filia à patre postulat auxiliium.

Ille gratiam promittit, sed præmissio timore.

Sic fugantur hostes.

Et civitas recuperatur.

Psal. 126. a

